

15.9.14

לכבוד

רס"ן הראל וינברג

סגן הפרקליט לעניינים מבצעיים

הפרקליטות הצבאית

בפקס : 03-7407847

שלום רב,

הנדון: תקיפת רכב עיתונאים בשכונת רימאל בעזה במהלך המבצע המכונה "צוק איתן"

סימוכין: מכתבינו מיום 10.7.14

מכתבכם מיום 10.09.2014

הריני לאשר קבלת מכתבכם מיום 10.9.14 באשר לדרישתנו לפתיחה בחקירה עצמאית בעניין תקיפת רכב עיתונאים בשכונת רימאל מיום 9.7.14, וכן אנו מעבירים אליכם את תגובתנו ופנייתנו בנושא כדלקמן:

1. בפתח הדברים נבקש להתייחס להליך יישום המלצות הועדה הציבורית בראשות שופט בית המשפט העליון (בדימוס) יעקב טירקל (להלן: "ועדת טירקל") שלגביו התייחסת במכתבך שבנדון. בחלק ב' של דו"ח ועדת טירקל, שהתמקד, בעיקר, במנגנוני החקירה של הצבא, פורסמו 18 המלצות לשיפור אופן חקירת הפרות של דיני הלחימה בישראל. למרות שדעתנו היא שגם יישום מלא של ההמלצות לא יביא להיענות מלאה לחובותיה של ישראל לפי המשפט הבינלאומי ההומניטרי, נראה כי ההמלצות שניתנה בדו"ח טרם יושמו במלואן.

2. החובה לערוך חקירה כאשר קיים חשד לביצוע פשעי מלחמה הינה חובה מבוססת על פי הדין הבינלאומי. לפי זה, על החקירה להיות חקירה אפקטיבית, היינו עליה להיות מקצועית, בלתי תלויה, נעדרת משוא פנים, אפקטיבית ויסודית, ומהירה ובעלת היבט של שקיפות בנוגע לביקורת ציבורית.

3. החקירות העכשוויות המתנהלות על ידי מצ"ח שלא רק אינן מקיימות את המלצות ועדת טירקל אלא אין בהן לענות על הכללים של המשפט הבינלאומי לעיל. בהקשר זה נסתפק בציון אך ורק מרכיבים ואשר לבדם מקעקעים את היסוד אחר הלגיטימיות המשפטית של החקירות. ראשית, החקירות נגועות במצב של ניגוד עניינים מובהק שכן הן מתבצעות על ידי מנגנון לא עצמאי השייך לאורגן הצבאי וכי נושא הכפיפות וההרכיה הפנימית שחלה על הגוף החוקר מעוררים חשד כבד של משוא פנים. שנית, וכידוע לנו, לא פורסמו נורמות פליליות כלשהן המעגנות את האיסורים של דיני הלחימה שעל פיהן יתבצעו החקירות. נורמות אלו חייבות להיות ידועות, כתובות ומפורסמות. לא במקרה על כן שמעולם לא הועמד אדם בעקבות חקירות מצח בגין פגיעה באוכלוסייה האזרחית ו/או במתן הוראה שהובילה לפגיעה ביעדים אזרחיים.

P.O. Box 8921 Haifa 31090 Israel Tel: (972)-4-950-1610 Fax: (972)-4-950-3140

חיפה 31090, ص.ب 8921 هاتف 04-9501610 فاكس 04-9503140
חיפה 31090, ת.ד. 8921 טלפון 04-9501610 פקס 04-9503140

Email: adalah@adalah.org

<http://www.adalah.org>

4. לענייננו, ומבלי לפגוע בטיעוננו לעיל, באשר להתייחסותכם הספציפית למקרה דנן, לפיה הורתם על סגירת התיק ואי פתיחה בחקירה, הריני משיבים לכם כדלקמן:
5. בניגוד למצויין במכתבכם, בדרישתנו הראשונה, לא ביקשנו פתיחה בחקירת מצ"ח, כי אם פתיחה בחקירה עצמאית העונה על דרישות המשפט הבינלאומי.
6. במכתבך צויין, כי צוות הבירור הונחה לסיים את עבודתו בתוך פרק זמן קצר. נבקש להודיע לנו מהו אותו פרק זמן שנקבע לסיום עבודת צוות הבירור לגבי הארוע דנן? ואם בכלל נקבע פרק זמן ספציפי כזה לפי המלצות דו"ח ועדת טירקל? כמו כן באיזה תאריך בוצעה החקירה?
7. במכתבכם צויין כי התקיפה כוונה לעבר כלי רכב שהתקיים לגביו, לכאורה, מידע מודיעיני וראיות ישירות אודות השימוש באמצעי לחימה. נבקש להודיע לנו מהו המידע המודיעיני הנ"ל? ועל מה הוא מבוסס?
8. כמו כן צויין כי הנכם סוגרים את החקירה אודות הארוע דנן הואיל והרכב עצמו שימש, לטענתכם, מטרה צבאית. אולם, באותה התקפה נהרגו 8 עיתונאים. נבקש להודיע לנו, איזה ראיות קיימות כנגד אותם 8 עיתונאים שהפכו אותם למטרה צבאית? ואיזה הליכים ופעולות ננקטו על ידכם כדי למנוע את הפגיעה בעיתונאים אלה שלא היו מעורבים בפעילות מלחמתית בעת ההתקפה?
9. במכתבך צויין, כי לצוות הבירור ניתנו סמכויות נרחבות על מנת לאפשר לצוות לקבל נתונים וחומרים מכלל הגורמים בצבא וכן לאסוף נתונים מגורמי חוץ לרבות מעדים ואזרחים. יחד עם זאת ציינת כי על כל החומר שהיה בפני הוועדה חל חסיון עפ"י החוק.
10. אנו מתנגדים להכללת כל החומר שהיה בפני הצוות בגדר חומר חסוי, כטענתך. החלת חסיון גורף על כלל החומר, לרבות על העדים, שמות העדים, פרטי העדים, סוג הראיות שהיה בפני הצוות, מנוגדת להמלצות ועדת טירקל אשר המליצה על חובת תיעוד ותשאול מתלוננים ועדים שאינם חיילים מבלי להמליץ על החלת החיסיון על תיעוד זה. כמו כן החלת חסיון גורף כאמור, פוגעת בזכות החוקתית להליך הוגן של הקורבנות המבקשים פתיחה בחקירה פלילית או לכל הפחות מבקשים להגיש ערעור על החלטתכם ו/או החלטת הפצ"ר.
11. יתר על כן הכללת כלל החומר שבפני הוועדה כחומר חסוי, מנוגד להמלצות דו"ח ועדת טירקל בדבר החלת חוק נפגעי זכויות עבירה גם על חקירות מעין אלו. פירוט החומר שהיה בפני צוות הבירור, לרבות פרטי העדים וסוג הראיות, הוא חלק עיקרי במימוש זכויות הקורבן עפ"י חוק זה.
12. על כן בהקשר לחומר הראיות, נבקש להודיע לנו האם הצוות נפגש עם עדים פלסטינים מרצועת עזה? אם כן, מה פרטיהם? עם כמה עדים? מה הקשר של העדים לארוע דנן?

על כן נודה להתייחסותכם לאמור לעיל והעברת המידע הנדרש על ידינו בהקדם האפשרי.

בכבוד רב,
נדים שחאדה, עו"ד